

Informe de Conjuntura Econòmica
Juny 2018

Resum executiu

- **Bon moment de l'economia mundial**, amb el fort **impuls del comerç i la inversió**, i la continuïtat d'un creixement global potent, però en el qual s'aprecia una certa **moderació en els primers mesos de 2018**, com ocorre en moltes economies europees, per exemple.
- **Increment considerable dels riscos amb impacte negatiu**, que han causat un augment de la incertesa i volatilitat als mercats financers internacionals: pujada del **preu del petroli** i temor a una escalada del **proteccionisme comercial**.

Mesures recentment anunciades pel govern dels EUA d'imposar drets duaners addicionals del 25% per a les importacions d'acer i del 10% per les d'alumini procedents de la Unió Europea, a partir del 1° de juny.

Comissió Europea: “plantejar un procediment de solució de diferències en el marc de l'OMC i imposar drets addicionals a una sèrie d'importacions procedents dels EUA”.

Resum executiu

- **Forta moderació registrada pel Regne Unit**, on el creixement del PIB s'estima es reduirà a la meitat en cinc anys, passant del 3,1% en 2014 i del 2,5% en 2015, a l'1,8% aquest any, fins a l'1,5%-1,2% en 2019.
- **Les economies espanyola i catalana encara es beneficien d'una conjuntura externa molt positiva** (condicions financeres favorables, recuperació de les economies europees i del comerç exterior, impuls de la demanda interna, de les exportacions i la indústria). A més, a partir d'aquest any el to de la **política fiscal serà més expansiva**.
- De moment, **l'impacte de la conjuntura política a Catalunya ha tingut efectes limitats (consum, turisme)**, encara que ja comença a percebre's la **pèrdua de lideratge de l'economia catalana sobre la resta de CCAA** i caldrà monitoritzar les conseqüències a més llarg termini sobre les decisions d'inversió que s'han paralitzat o que no es materialitzaran.

Resum executiu

- **El creixement del PIB s'ha mantingut elevat, tant a Espanya com a Catalunya**, i s'han tornat a corregir a l'alça les previsions de creixement per aquest any, encara que s'aprecia una **moderació de l'activitat industrial**, més intensa en el conjunt d'Espanya. Pel costat de la demanda, destaca la **desacceleració de la inversió**.
- Quant als últims indicadors d'activitat publicats, crida l'atenció el menor creixement que en 2017 d'alguns índexs d'avanç, així com la caiguda continuada de l'indicador de confiança del consumidor.
- El **creixement de l'ocupació ha estat més forta a Catalunya que a Espanya** segons l'EPA del primer trimestre i es manté el bon ritme d'afiliació, però la reducció de l'atur s'està moderant amb més intensitat.
- Impuls que tindrà la **inflació al maig (2,0%)**, que també s'aprecia a la zona euro amb les dades d'avanç, pel component energètic.
- Es manté el **creixement de l'estoc del crèdit per a consum**, i l'**augment de les noves operacions de crèdit a empreses**, amb **un nivell de crèdit dubtós que se situa a meitat del màxim aconseguit en 2013**.

Resum executiu

- Finances públiques: per aconseguir l'objectiu de saldo pressupostari pel 2018 (-2,2% del PIB) serà necessari **mantenir la despesa pública contingut malgrat la bona marxa de l'economia**, ja que l'escenari econòmic es presenta amb **majors incerteses i riscos** que posen en dubte la consecució de l'objectiu dèficit establert, però tan rellevant de complir donat l'**elevat nivell d'endeutament públic** de l'economia espanyola.
- Sector exterior: les exportacions de totes les principals economies europees van créixer, a major ritme que les espanyoles, no així de les catalanes que creixen igual que la mitjana de la zona euro. Cal destacar, que **el ritme de creixement de les vendes a l'exterior en el que va de l'any és sensiblement menor que la mitjana de 2017**.

Resum executiu: apartats especials

- 1) Els **PGE2018** dibuixa, una vegada més, una trajectòria econòmica positiva, en la qual s'albira una gradual moderació del creixement del PIB d'Espanya per l'esgotament dels factors que han impulsat la recuperació econòmica dels últims anys, però conservant un ritme d'expansió encara superior a la mitjana europea. Les previsions d'ingressos són optimistes en un context de moderació econòmica, expansió de la despesa i ajustos encara pendents en relació a les finances públiques. Un canvi destacat als pressupostos per a l'exercici 2018 és la pujada de la inversió pública.

- 2) Des de l'àmbit empresarial es demana que, en benefici de l'activitat econòmica, i de la societat en general, es prenguin mesures per simplificar i activar un corpus legal exigent amb els interessos generals, però simplificat i adaptant-ho a l'escala de les empreses, seguint el principi de *think small*, de pensar en petit, en el qual s'ha inspirat la Comissió Europea en la seva "revolució" davant el maremàgnum normatiu. L'**administració de justícia** ha de ser àgil en un món globalitzat, que en l'activitat econòmica viu moments accelerats en els ritmes del tràfic mercantil i on la digitalització encara ho accelerarà més.

Resum executiu: apartats especials

- 3) Els **fluxos d'inversió estrangera** es van reduir en 2017 malgrat l'acceleració en el PIB i el comerç mundial. En les economies en desenvolupament es van mantenir estables i en les avançades van descendir. Per 2018 es preveu un creixement de la inversió feble perquè els riscos apunten significativament a la baixa, a pesar que les característiques de l'entorn internacional, amb millores en les previsions de creixement econòmic, el comerç mundial i els preus de les matèries primeres, indicarien un augment més fort de la inversió.

- 4) A Espanya i a Catalunya, l'obra nova ha estat l'activitat més rellevant, ja sigui, en l'edificació com en l'obra civil. En la gran majoria de països europeus el subsector de **rehabilitació** té major importància. La rehabilitació, una de les branques del sector de la construcció amb major intensitat de mà d'obra, resulta rellevant per a la millora de l'ocupació del sector i de economia en general, donada la forta capacitat d'arrossegament que la construcció en general, i la rehabilitació, en particular, té sobre la resta de sectors.

Resum executiu: apartats especials

- 5) La Generalitat de Catalunya, en un context d'un finançament autonòmic insuficient i inadequat i de fortes restriccions pressupostaries, ha dut a terme una reducció de la despesa, conjuntament amb la proliferació i creació de noves figures tributària. Aquest maremàgnum d'impostos, possiblement poc significatius en termes de recaptació, poden donar una imatge d'una alta **fiscalitat**, la qual cosa en gens contribueix a portar inversions. En el context actual, cal donar senyals als inversors per dinamitzar l'activitat econòmica, atreure talent i facilitar les inversions amb la mobilització de capital. Per aquest motiu la política tributària, a més de tenir els objectius de recaptació, també ha d'aprofundir en una regulació més profitosa per a l'activitat productiva, fomentar l'estalvi individual i la capitalització de les empreses.

REFORMES ESTRUCTURALS: EL CAS DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA JUSTÍCIA

ESPANYA: SATISFACCIÓ AMB LA JUSTÍCIA		
	2005	2014
Molt	1,0	0,6
Bastant	20,9	9,6
Poc	39,4	40,0
Gens	19,8	38,4

Font: CIS.

INDICADORS DEL SISTEMA JUDICIAL						
	Espanya	Alemanya	França	Itàlia	Puntuació	Període
Dies per resoldre un conflicte	510	429	395	1.120	mitjana	2015
Jutges per cada 100.000 habitants	11,2	24,7	10,7	10,6	mitjana	2014
Gasto públic per a tribunals per càpita	27,0	103,5	-	50,0	baja	2014
Ús de Tics	56	58	55	62	mitjana	2014
Grau d'especialització judicial	38,3	24,6	59,7	6,6	alta	2014
Taxa de litigació per càpita	0,038	0,019	0,026	0,026	baixa	2014
Nombre de litigis civils iniciats per cada 100.000 habitants	4.211	3.466	2.848	3.967	baixa	2014
Temps per legalitzar un contracte	39	12	14	111	mitjana	2016

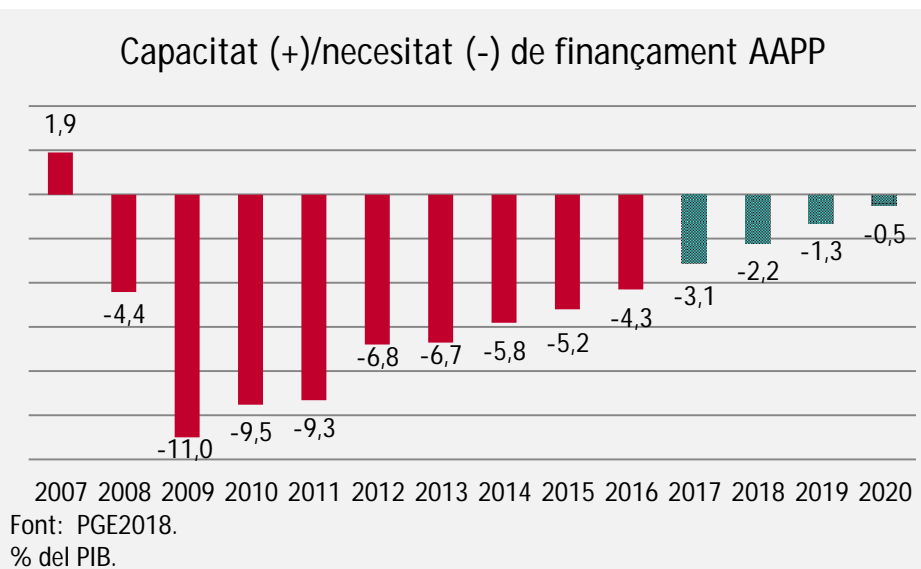
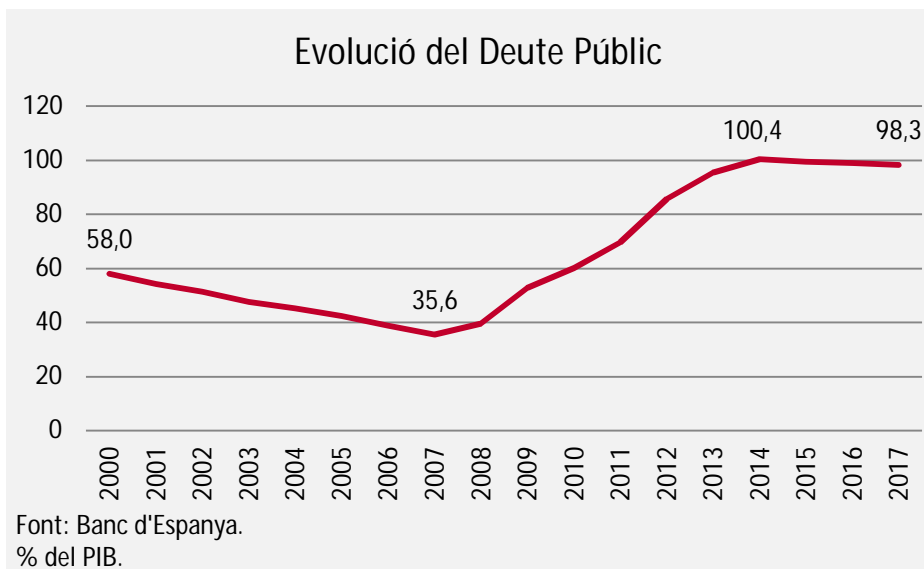
Font: Consejo General de Economistas (Banc Mundial, CEPEJ).

PGE2018: PRESSIÓ AI DÈFICIT PÚBLIC PELS AUGMENTS DE LA DESPESA

ESCENARI MACROECONÒMIC		
Variació anual	2017	2018
Despesa en consum final nacional	2,2	1,8
Despesa en consum final nacional privada	2,4	2,0
Despesa en consum final de les AA.PP.	1,6	1,1
Formació bruta de cabdal	5,5	4,5
Variació d'existències (contribució al creixement del PIB)	0,1	0,0
Demanda nacional (contribució al creixement del PIB)	2,8	2,3
Exportació de béns i serveis	5,0	4,8
Importació de béns i serveis	4,7	4,1
Saldo exterior (contribució al creixement del PIB)	0,3	0,4
PIB	3,1	2,7
PIB a preus corrents: milers de milions d'euros	1.163,7	1.213,2
% variació	4,0	4,3
Preus		
Deflactor del PIB	1,0	1,5
Costos laborals, ocupació i paro		
Remuneració (cost laboral) per assalariada	0,1	1,1
Ocupació total	2,8	2,5
Productivitat per ocupat	0,2	0,2
Cost laboral unitari	-0,1	0,9
Pro memòria (Enquesta de Població Activa)		
Taxa d'atur (% de la població activa)	17,2	15,5
Sector exterior (percentatge del PIB)		
Saldo operacions corrents amb la resta del món	1,7	1,7
Capacitat (+) necessitat (-) de finançament front resta món	1,9	1,8

Font: PGE2018.

PGE2018: PRESSIÓ AI DÈFICIT PÚBLIC PELS AUGMENTS DE LA DESPESA

PGE2018: PRESSIÓ AI DÈFICIT PÚBLIC PELS AUGMENTS DE LA DESPESA

INGRESSOS NO FINANCERS TOTALS I DE L'ESTAT 2017-2018								
Milions de €	Pressupost inicial 2017	Recaptació 2017		Pressupost inicial 2018		Recaptació Total 2017 / Recaptació Total 2016	Pressupost inicial 2018 / Recaptació Total 2017	Pressupost inicial 2018 / Recaptació Total 2017
	Estat	Estat	Total	Estat	Total		Estat	Total
Impost sobre la Renda de les Persones Físiques	38.264	36.028	77.038	39.587	82.056	6,4	9,9	6,5
Impost de societats	24.399	23.143	23.143	24.258	24.258	6,8	4,8	4,8
Imposat sobre la Renda de no Residents	2.213	2.274	2.274	2.674	2.674	16,0	17,6	17,6
Fiscalitat mediambiental	1.772	1.807	1.807	1.808	1.808	14,7	0,1	0,1
Altres	206	193	193	200	200	-2,4	4,0	4,0
I. Impostos directes	66.854	63.445	104.454	68.528	110.996	6,8	8,0	6,3
Impost sobre el Valor Afegit	33.052	29.235	63.647	34.992	71.575	1,3	19,7	12,5
Impostos Especials	7.811	7.349	20.308	8.463	21.612	2,2	15,1	6,4
Alcohol i begudes derivades	373	329	840	383	897	7,2	16,4	6,8
Cervesa	127	126	314	142	330	3,5	12,6	5,1
Productes intermedis	10	7	22	9	25	1,1	15,1	
Hidrocarburs	4.235	4.205	10.881	4.504	11.570	3,1	7,1	6,3
Labors del tabac	2.727	2.425	6.628	2.941	7.050	-0,7	21,3	6,4
Electricitat	73	-60	1.306	175	1.432	1,2	9,6	
Carbó	267	317	317	308	308	35,0	-2,8	-2,8
Altres	3.669	3.563	3.563	3.736	3.736	4,5	4,9	4,9
II. Impostos indirectes	44.532	40.148	87.518	47.191	96.923	1,6	17,5	10,7
III. Taxes i altres ingressos	2.444	1.978	1.978	2.096	2.096	-14,0	6,0	6,0
INGRESSOS TRIBUTARIS	113.830	105.570	193.950	117.814	210.015	4,1	11,6	8,3
I. Impostos directes	909	948	948	964	964	-7,7	1,6	1,6
III. Taxes i altres ingressos	5.724	12.864	12.864	8.875	8.875	13,1	-31,0	-31,0
IV. Transferències corrents	5.962	5.616	5.616	6.446	6.446	-31,7	14,8	14,8
V. Ingressos patrimonials	5.063	5.688	5.688	5.603	5.603	-2,3	-1,5	-1,5
VI. Alienació d'inversions reals	213	215	215	101	101	16,8	-52,8	-52,8
VII. Transferències de cabdal	1.354	127	127	1.504	1.504	-78,2	1.083,9	1.083,9
INGRESSOS NO TRIBUTARIS	19.225	25.458	25.458	23.493	23.493	-6,5	-7,7	-7,7
TOTAL INGRESSOS NO FINANCERS	133.055	131.028	219.408	141.307	233.508	2,8	7,8	6,4

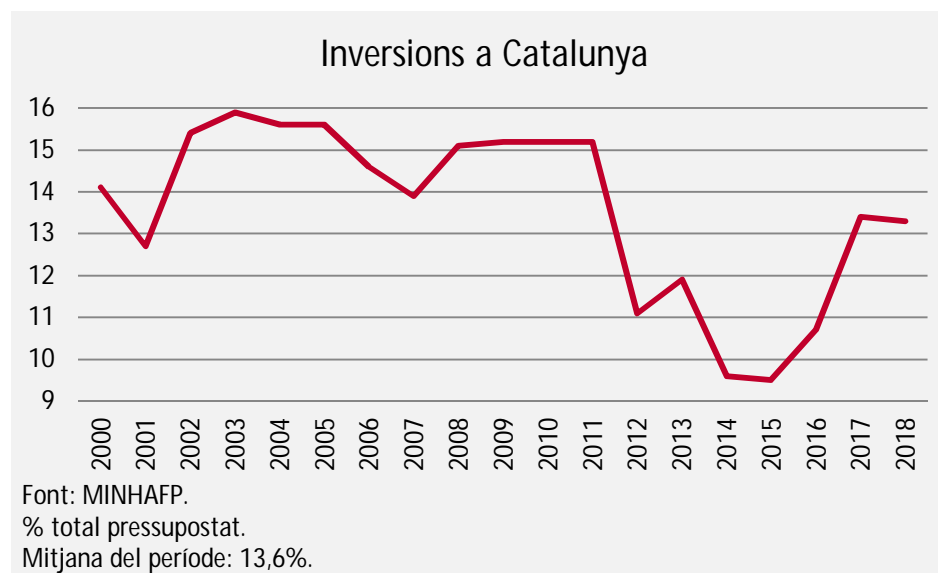
Font: PGE2018.

PGE2018: PRESSIÓ AI DÈFICIT PÚBLIC PELS AUGMENTS DE LA DESPESA

RESUM PER POLITIQUES: CAPÍTOLS 1 A 8					
Milions de €	2017	% sobre total	2018	% sobre total	Variació
Justícia	1.726	0,5	1.781	0,5	3,2
Defensa	7.561	2,2	8.087	2,3	6,9
Seguretat ciutadana i Institucions penitenciàries	7.912	2,3	8.418	2,4	6,4
Política Exterior	1.522	0,4	1.581	0,4	3,9
SERVEIS PÚBLICS BÀSICS	18.721	5,4	19.867	5,6	6,1
Pensions	139.647	40,5	144.834	40,9	3,7
Altres Prestacions Econòmiques	13.512	3,9	14.388	4,1	6,5
Serveis Socials i Promoció Social	2.408	0,7	2.512	0,7	4,3
Foment de l'emprego	5.499	1,6	5.716	1,6	3,9
Desocupació	18.318	5,3	17.702	5,0	-3,4
Accés a l'Habitatge i Foment de l'Edificació	474	0,1	473	0,1	-0,2
Gestió i Administració de la Seguretat Social	4.096	1,2	3.467	1,0	-15,4
1. ACTUACIONS DE PROTECCIÓ I PROMOCIÓ SOCIAL	183.954	53,3	189.093	53,4	2,8
Sanitat	4.093	1,2	4.251	1,2	3,9
Educació	2.524	0,7	2.600	0,7	3,0
Cultura	803	0,2	838	0,2	4,4
2. PRODUCCIÓ DE BÉNS PÚBLICS DE CARÀCTER PREFERENT	7.420	2,2	7.689	2,2	3,6
DESPESES SOCIAL (1+2)	191.374	55,5	196.782	55,6	2,8
DESPESES SOCIAL sense desocupació	173.056	50,2	179.080	50,6	3,5
Agricultura, Pesca i Alimentació	7.413	2,1	7.511	2,1	1,3
Indústria i Energia	5.432	1,6	5.768	1,6	6,2
Comercio, Turisme i PIME	875	0,3	900	0,3	2,8
Subvencionis al transport	2.001	0,6	2.109	0,6	5,4
Infraestructures	4.873	1,4	5.676	1,6	16,5
Recerca, Desenvolupament i Innovació	6.503	1,9	7.044	2,0	8,3
Altres actuacions de caràcter econòmic	556	0,2	642	0,2	15,6
ACTUACIONS DE CARÀCTER ECONÒMIC	27.652	8,0	29.650	8,4	7,2
Òrgans Constitucionals, Govern i altres	652	0,2	681	0,2	4,5
Serveis de Caràcter General	24.728	7,2	24.788	7,0	0,2
Administració Financera i Tributària	1.382	0,4	1.390	0,4	0,5
Transferències a altres Administracions Públiques	48.223	14,0	49.519	14,0	2,7
Deute Públic	32.171	9,3	31.547	8,9	-1,9
ACTUACIONS DE CARÀCTER GENERAL	107.157	31,1	107.925	30,5	0,7
TOTAL CAPÍTOLS I A VIII	344.905		354.225		2,7

Font: PGE2018.

PGE2018: PRESSIÓ AI DÈFICIT PÚBLIC PELS AUGMENTS DE LA DESPESA

PGE2018: PRESSIÓ AI DÈFICIT PÚBLIC PELS AUGMENTS DE LA DESPESA

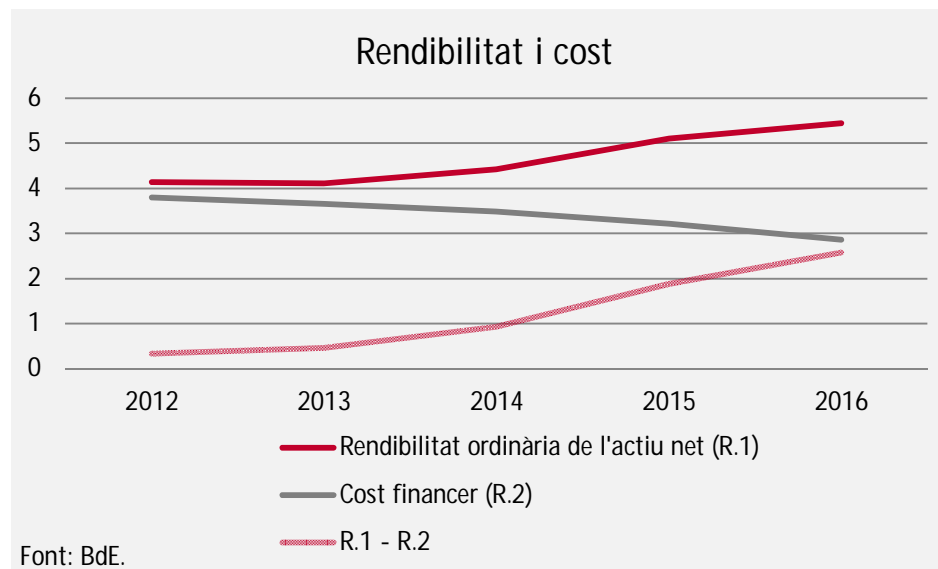
DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL DE LA INVERSIÓ REAL EN 2018, SECTOR PÚBLIC ESTATAL				
	Sector públic administratiu amb pressupost limitatiu	Sector públic amb pressupost estimatiu	Total	% sobre total reg.
CCAA				
Pais Basc	20,2	488,8	509,1	5,0
Catalunya	235,9	1.113,8	1.349,6	13,3
Galícia	264,0	672,8	936,8	9,2
Andalusia	717,2	760,6	1.477,8	14,6
Principat d'Astúries	68,4	164,5	232,8	2,3
Cantàbria	137,3	134,8	272,1	2,7
La Rioja	51,9	11,3	63,2	0,6
Regió de Murcia	97,7	242,9	340,6	3,4
Comunitat Valenciana	184,4	556,0	740,4	7,3
Aragó	266,1	141,0	407,1	4,0
Castella-la Manxa	299,3	290,1	589,4	5,8
Canàries	22,1	259,4	281,5	2,8
Comunitat Foral de Navarra	21,2	35,2	56,4	0,6
Extremadura	107,6	278,0	385,6	3,8
Illes Balears	46,1	125,6	171,7	1,7
Comunitat de Madrid	532,5	714,8	1.247,3	12,3
Castella i Lleó	416,2	586,0	1.002,1	9,9
Ceuta	21,3	5,9	27,2	0,3
Melilla	23,3	14,6	37,9	0,4
TOTAL REGIONALITZABLE	3.532,6	6.595,9	10.128,5	100
No regionalitzable i diverses regions	4.071,3	591,3	4.662,6	
Estranger	31,9	0,0	31,9	
TOTAL	7.635,9	7187,1	14.823,0	

Font: PGE2018.

INVERSIÓ ESTRANGERA MUNDIAL: PÈRDUA DEL PES D'EUROPA

FLUXOS D'INVERSIÓ ESTRANGERA MUNDIAL									
Milions de US\$	Espanya	% total	França	% total	RU	% total	UE	% total	Total
Mitjana 05-07	40.029	2,8	40.685	2,9	169.046	11,9	613.484	43,3	1.415.431
2014	25.238	1,9	2.669	0,2	24.690	1,8	259.933	19,4	1.338.532
2015	19.560	1,0	45.347	2,4	32.720	1,7	515.866	26,8	1.921.306
2016	19.660	1,1	35.165	1,9	196.130	10,5	524.010	28,1	1.867.533
2017	19.086	1,3	49.795	3,5	15.090	1,1	303.580	21,2	1.429.807

Font: UNCTAD.

LA REHABILITACIÓ: UN PAPER CREIXENT I DE MILLORA AMBIENTAL

OCUPACIÓ 2008-2015				
Miles de personas	2008	2015	Variación Absoluta	Variación Relativa (%)
Cataluña:	3.581	3.078	504	-14,1
Agricultura (A)	62	48	14,4	-23,2
Industrias extractivas; suministro de energía eléctrica, gas, vapor y aire acondicionado; suministro de agua, actividades de saneamiento, gestión de residuos y descontaminación (B + D + E)	46	45	0,9	-2,0
Industria manufacturera (C)	721	537	184,4	-25,6
Construcción (F)	406	183	223,7	-55,1
Comercio al por mayor y al por menor, reparación de vehículos de motor y motocicletas; transporte y almacenamiento; hostelería (G + H + I)	943	875	67,7	-7,2
Información y comunicaciones (J)	104	97	6,3	-6,1
Actividades financieras y de seguros (K)	88	84	4,6	-5,2
Actividades inmobiliarias (L)	30	18	12,1	-40,9
Actividades profesionales, científicas y técnicas; actividades administrativas y servicios auxiliares (M + N)	376	351	24,6	-6,6
Administración Pública y defensa, Seguridad social obligatoria; educación; actividades sanitarias y de servicios sociales (O + P + Q)	555	598	-43,4	7,8
Activ. artísticas, recreativas y de entretenimiento; hogares como empleadores domésticos y como productores de bienes y servicios para uso propio; activ. de organizaciones y organismos extraterritoriales; otros servicios (R + S + T + U)	251	243	8,2	-3,3

Fuente: INE.

LA REHABILITACIÓ: UN PAPER CREIXENT I DE MILLORA AMBIENTAL

OCUPACIÓ 2008-2015				
Miles de personas	2008	2015	Variación absoluta	Variación relativa (%)
España:	20.470	17.866	2.604	-12,7
Agricultura (A)	828	737	91,4	-11,0
Industrias extractivas; suministro de energía eléctrica, gas, vapor y aire acondicionado; suministro de agua, actividades de saneamiento, gestión de residuos y descontaminación (B + D + E)	250	257	-7,0	2,8
Industria manufacturera (C)	2.986	2.225	761,4	-25,5
Construcción (F)	2.460	1.074	1.386,2	-56,4
Comercio al por mayor y al por menor, reparación de vehículos de motor y motocicletas; transporte y almacenamiento; hostelería (G + H + I)	5.649	5.297	351,9	-6,2
Información y comunicaciones (J)	575	530	44,9	-7,8
Actividades financieras y de seguros (K)	515	454	61,0	-11,8
Actividades inmobiliarias (L)	119	104	15,1	-12,7
Actividades profesionales, científicas y técnicas; actividades administrativas y servicios auxiliares (M + N)	1.839	1.819	20,9	-1,1
Administración Pública y defensa, Seguridad social obligatoria; educación; actividades sanitarias y de servicios sociales (O + P + Q)	3.751	3.950	-198,4	5,3
Activ. artísticas, recreativas y de entretenimiento; hogares como empleadores domésticos y como productores de bienes y servicios para uso propio; activ. de organizaciones y organismos extraterritoriales; otros servicios (R + S + T + U)	1.496	1.420	76,3	-5,1

Fuente: INE.

Entorn internacional

- Gran part de la conjuntura econòmica d'aquests mesos està relacionada al context internacional:
 - formació d'un govern populista i antieuropeu a Itàlia
 - tensió comercial entre els EUA i la Xina
 - negociacions del *Brexit*
 - acord de desnuclearització entre les dues Corees
 - evolució recent del preu del petroli (i de les matèries primeres en general)
 - procés de normalització de la política monetària (Reserva Federal com del BCE)

- Moderació generalitzada en el ritme d'expansió de les economies avançades entre l'últim trimestre de 2017 i primer trimestre de 2018, excepte als EUA.
 - Espanya que va mantenir el seu creixement en el 0,7%
 - Alemanya va passar del 0,6% al 0,3%
 - França del 0,7% al 0,3%
 - Itàlia va tornar a créixer al 0,3%
 - el Regne Unit va baixar tres desenes la seva taxa de creixement, fins al 0,1%
 - el PIB dels EUA va créixer el 0,6% en comparació al 0,7%
 - l'economia japonesa es va contreure un 0,2%

Entorn internacional

- Dos elements han de seguir-se amb especial atenció en l'escenari internacional actual:
 - el procés de normalització de la política monetària als EUA i el seu efecte sobre les economies emergents per la via de l'apreciació del dòlar

Argentina → economia emergent amb desequilibris macroeconòmics estructurals de calat (elevat endeutament, alta dolarització, inflació persistent, engruixats dèficit bessons...), on l'apreciació del dòlar nord-americà ha impactat amb gran intensitat desencadenant una crisi canviària, havent estat necessari adoptar mesures extremes per salvaguardar el pes argentí -que es va depreciar un 14% des d'abril- i les reserves de divises i, d'aquesta forma, garantir l'estabilitat financera, entre les quals es destaquen pujades dels tipus de referència al 40% (+1.275 punts bàsics en deu dies) o la sol·licitud d'assistència financera al FMI (50.000 milions de dòlars, aproximadament).

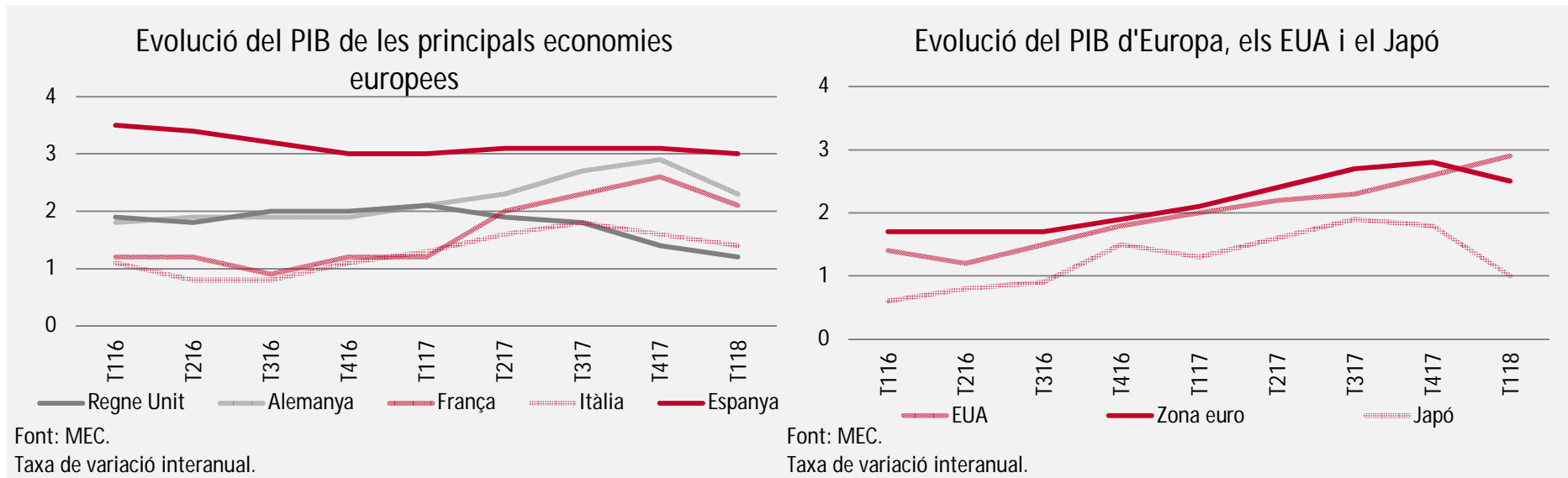
Entorn internacional

- Dos elements han de seguir-se amb especial atenció en l'escenari internacional actual:
 - la pujada del preu del petroli i les seves repercussions sobre la inflació (i en conseqüència en el ritme d'ajust en la política monetària) i sobre economies energèticament dependents com l'espanyola

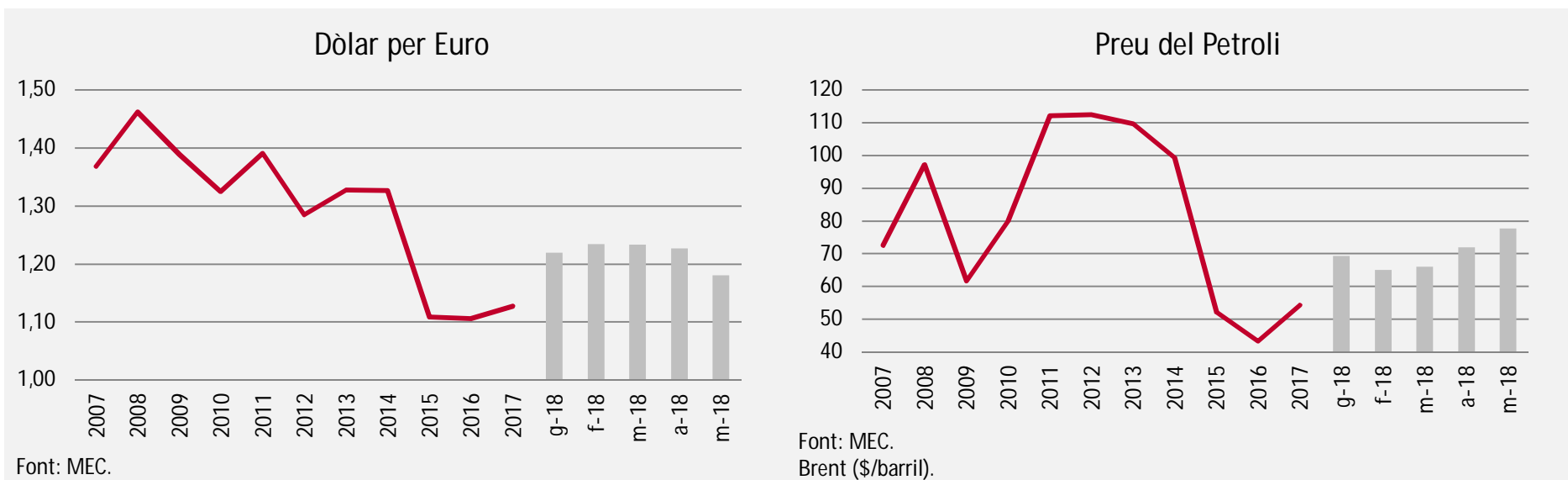
L'increment del preu del petroli (actualment ronda els 80 dòlars el barril) té importants repercussions sobre economies com Espanya on el pes de les importacions d'aquesta matèria primera és molt rellevant (per ser un important input productiu), per la qual cosa una variació del preu del petroli incideix en el saldo amb l'exterior, segons l'Agència Internacional d'Energia, a causa d'una doble restricció d'oferta: desacceleració de la producció a Veneçuela, i la decisió nord-americana d'abandonar l'acord nuclear amb Iran i el seu impacte negatiu en les exportacions iranianes de petroli

L'anàlisi de sensibilitat realitzat pel Govern en l'Actualització del Programa d'Estabilitat 2018-2021, es té en compte aquest risc: "el continu increment dels preus del petroli des de març de 2016, fa convenient incloure la sensibilitat davant aquest tercer xoc". Segons els resultats de les simulacions, l'efecte de majors preus del petroli seria d'una reducció del PIB d'un 3,8%, respecte a l'escenari base, acumulat al final del període de projecció.

Entorn internacional

Entorn internacional

EFECTE D'UN AUGMENT DEL PREU DEL PETROLI				
	2018	2019	2020	2021
Desviacions acumulades sobre l'escenari basi				
PIB real	-0,7	-2,8	-3,5	-3,8
Consum privat	-0,2	-1,5	-2,2	-2,5
Saldo públic (% del PIB)	-0,4	-1,5	-1,9	-2,0
Deute públic (% del PIB)	1,1	2,7	4,6	6,6
Ocupació (ocupats)	-0,8	-2,4	-3,1	-2,8
Escenari alternatiu (dòlars / barril)	75	82	82	82

Font: MEIC.

Entorn internacional

PREVISIONS DE CREIXEMENT DEL PIB									
Variació anual	FMI			Comissió Europea			OCDE		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Economia mundial	3,8	3,9	3,9	3,7	3,9	3,9	3,7	3,8	3,9
Zona euro	2,3	2,4	2,0	2,4	2,3	2,0	2,6	2,2	2,1
EUA	2,3	2,9	2,7	2,3	2,9	2,7	2,3	2,9	2,8
Japó	1,7	1,2	0,9	1,7	1,3	1,1	1,7	1,2	1,2
Alemanya	2,5	2,5	2,0	2,2	2,3	2,1	2,5	2,1	2,1
França	1,8	2,1	2,0	1,8	2,0	1,8	2,3	1,9	1,9
Itàlia	1,5	1,5	1,1	1,5	1,5	1,2	1,6	1,4	1,1
Espanya	3,1	2,8	2,2	3,1	2,9	2,4	3,1	2,8	2,4
Regne Unit	1,8	1,6	1,5	1,8	1,5	1,2	1,8	1,4	1,3
Xina	6,9	6,6	6,4	6,9	6,6	6,3	6,9	6,7	6,4
Índia	6,7	7,4	7,8	6,4	7,4	7,6	6,5	7,4	7,5
Brasil	1,0	2,3	2,5	1,0	2,4	2,6	1,0	2,0	2,8
Rússia	1,5	1,7	1,5	1,5	1,7	1,6	1,5	1,8	1,5

Font: FMI, Comissió Europea, OCDE.

Demanda i activitat

- Comissió Europea:
 - Ha corregit, una vegada més, la previsió de creixement del PIB de l'economia espanyola per 2018 i 2019, fins al 2,9% i 2,4%, respectivament. En tots dos casos la revisió implica un creixement tres desenes superior a l'última projecció.
 - No obstant això, assenyala que el ritme d'expansió de l'economia espanyola començarà a moderar-se aquest any a causa del creixement més contingut del consum privat.

- Després de la millora del *rating* del deute sobirà espanyola per part de l'agència de qualificació Fitch (gener), a l'abril les agències Standard & Poor's -per primera vegada des de 2012- i Moody's -per primera vegada 2014- també han millorat la seva qualificació.

- En el primer trimestre, el PIB espanyol va mantenir el seu creixement en el 0,7% intertrimestral, molt per sobre de la mitjana europea (0,4%). En relació a igual període de 2017, el nivell d'activitat econòmica va augmentar un 3,0%, una desena menys que la mitjana de tot 2017.

- Aquest creixement del PIB va ser resultat tant d'una contribució positiva de la demanda nacional (+2,8 punts) com de la demanda exterior (+0,2 punts).

Demanda i activitat

- El creixement intertrimestral del PIB de Catalunya hauria estat del 0,8%, igual que el trimestre anterior. En termes interanuals, el creixement de l'economia catalana s'hauria moderat fins al 3,3%.
- El ritme d'expansió de l'economia catalana s'ha mantingut potent i, tot i que les previsions de creixement per al mig termini s'han corregit a l'alça, es preveu una moderació de l'activitat econòmica en el proper bienni.

BBVA:

- Catalunya es troba dins del grup de CCAA on més milloren els pronòstics, i eleva la projecció de creixement en 0,4 p.p. per aquest any i en 0,3 p.p. pel 2019.
- Tanmateix, l'augment de la tensió política a Catalunya va tenir efectes immediats, però limitats a la demanda interna en l'últim trimestre del 2017, que es van veure compensats per la millora de la demanda exterior, i pel fet que les perspectives pel 2018 són favorables. A més, l'escenari internacional és ara més positiu la qual cosa beneficiarà en major mesura a les comunitats més obertes.
- No obstant això, Catalunya estaria perdent la seva condició de lideratge en la recuperació de l'economia espanyola en mostrar menys dinamisme que altres comunitats com Madrid, País Basc o Illes Balears.

Demanda i activitat

FUNCAS:

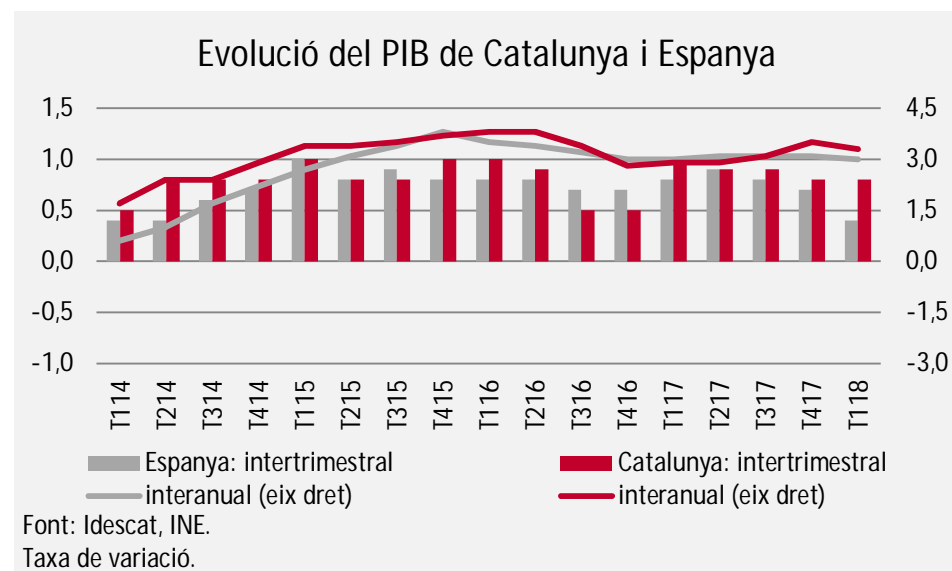
- Es preveu un creixement per a l'economia catalana del 2,2% aquest any, molt per sota de la mitjana del conjunt d'Espanya (+2,8%) o de Madrid (+3,3%).
- Malgrat la millora de la previsió, Catalunya creixerà a menor ritme fruit de la incertesa política.
- Aquesta moderació de l'economia catalana anirà repercutint en una pèrdua de lideratge en relació a la resta de CCAA.
- Segons el panell, Catalunya va créixer en 2017 per sobre de l'anticipat com a conseqüència de l'efecte "arrossegament" i d'una diversificació en les exportacions.

Demanda i activitat

ESPANYA: PIB PER COMPONENTS I SECTORS				
		2017		2018
Taxa de variació interanual	T II	T III	T IV	T I
PIB	3,1	3,1	3,1	3,0
Components:				
Consum final de les llars	2,4	2,4	2,5	2,8
Consum final de les AAPP	1,5	1,4	2,4	1,9
Formació bruta de capital fix	3,9	5,6	5,6	3,5
Exportacions	4,5	5,6	4,4	3,2
Importacions	3,1	5,9	5,2	2,8
Demanda Nacional*	2,5	3,0	3,2	2,8
Demanda Exterior*	0,6	0,1	-0,1	0,2
Oferta:				
Agricultura	3,7	4,2	2,0	3,3
Indústria	3,4	3,9	4,6	2,8
Construcció	4,9	4,9	5,4	6,0
Serveis	2,6	2,5	2,5	2,5

Font: INE. *Contribució al creixement del PIB.

Demanda i activitat

CATALUNYA: PIB PER SECTORS					
		2017			2018
Taxa de variació interanual.	T II	T III	T IV	T I	
PIB	2,9	3,1	3,5	3,3	
Oferta:					
Agricultura	-3,5	-4,9	-4,2	-2,2	
Indústria	4,0	5,2	6,4	5,1	
Construcció	3,5	5,3	6,4	6,4	
Serveis	2,6	3,0	2,5	2,7	

Font: Idescat.

Demanda i activitat

CREIXEMENT DEL PIB PER CCAA					
	2015	2016	2017	2018	2019
Andalusia	2,9	2,8	2,7	2,7	2,5
Aragó	1,7	2,7	3,6	3,1	2,6
Astúries	2,5	1,8	3,5	3,0	2,4
Balears	2,3	3,8	2,7	3,0	2,6
Canàries	2,4	3,0	2,9	2,9	2,6
Cantàbria	2,5	2,4	3,2	3,0	2,4
Castella i Lleó	2,7	3,6	1,9	2,5	2,4
Castella- La Manxa	3,5	3,5	2,5	2,9	2,6
Catalunya	4,2	3,6	3,3	2,5	2,3
Extremadura	2,5	2,3	2,4	2,7	2,4
Galícia	4,2	3,6	3,1	3,0	2,6
Madrid	3,5	3,6	3,4	3,4	2,7
Múrcia	6,2	3,2	3,3	3,3	2,6
Navarra	3,6	3,1	2,8	3,0	2,7
País Basc	3,8	2,9	3,1	3,1	2,8
La Rioja	2,9	1,0	1,8	2,6	2,6
C. Valenciana	3,3	3,5	3,2	3,0	2,7
Espanya	3,4	3,3	3,1	2,9	2,5

Font: BBVA.

Demanda i activitat

INDICADORS D'ACTIVITAT		
Variació anual	Catalunya	Espanya
Producció industrial (abr-18)	4,4	2,3
Xifra de negocis indústria (mar-18)	3,6	2,7
Entrada de comandes (mar-18)	4,7	3,1
Comerç al detall (abr-18)	1,0	1,7
Venda grans superfícies (abr-18)	-3,6	0,7
Matriculació turismes (abr-18)	12,7	11,1
Confiança empresarial (II 2018)*	1,9	0,4
Xifra negocis serveis (mar-18)	5,5	5,7
Turistes estrangers (abr-18)	-1,9	2,3
Pernoctacions (abr-18)	-3,0	-0,5
Compravendes habitatge (mar-18)	-3,1	-3,1

Font: INE, Idescat. *Variació trimestral.

Mercat del treball

- EPA del primer trimestre 2018:
 - Caiguda de l'ocupació de 124.100 persones a Espanya respecte al trimestre anterior
 - L'ocupació total en termes desestacionalitzats es va incrementar un 0,5% intertrimestral
 - A Catalunya, la reducció de l'ocupació va ser de 12.900 persones
 - En els últims 12 mesos l'augment de l'ocupació va ser del 2,4%, és a dir, 435.900 ocupats més a Espanya.
 - A Catalunya, l'ocupació es va incrementar en 105.300 persones, amb una variació del 3,3% respecte a igual trimestre de l'any anterior.
 - El total de persones ocupades ascendeix a 18.874.200 a Espanya i a 3.303.300 a Catalunya.

Mercat del treball

- EPA del primer trimestre 2018:
 - En el conjunt d'Espanya, la creació d'ocupació anual es va donar tant en el sector privat com en el públic. Al seu torn, el nombre d'assalariats va créixer en 451.500, dels quals 278.500 van ser indefinits.
 - El nombre d'aturats, des del quart al primer trimestre, va pujar a Espanya (29.400) –encara que en termes desestacionalitzats va baixar un 3,0%–, mentre que a Catalunya va descendir (20.600).
 - La xifra de desocupats totals se situa en 3.766.700 i 479.200, respectivament.
 - El ritme de caiguda interanual de l'atur es manté fort: a Catalunya la reducció va ser del 20,5%, mentre que en el conjunt d'Espanya l'atur va baixar un 10,8%.
 - La taxa d'atur es va situar en el 12,2% per a Catalunya i en el 16,7% per a Espanya.

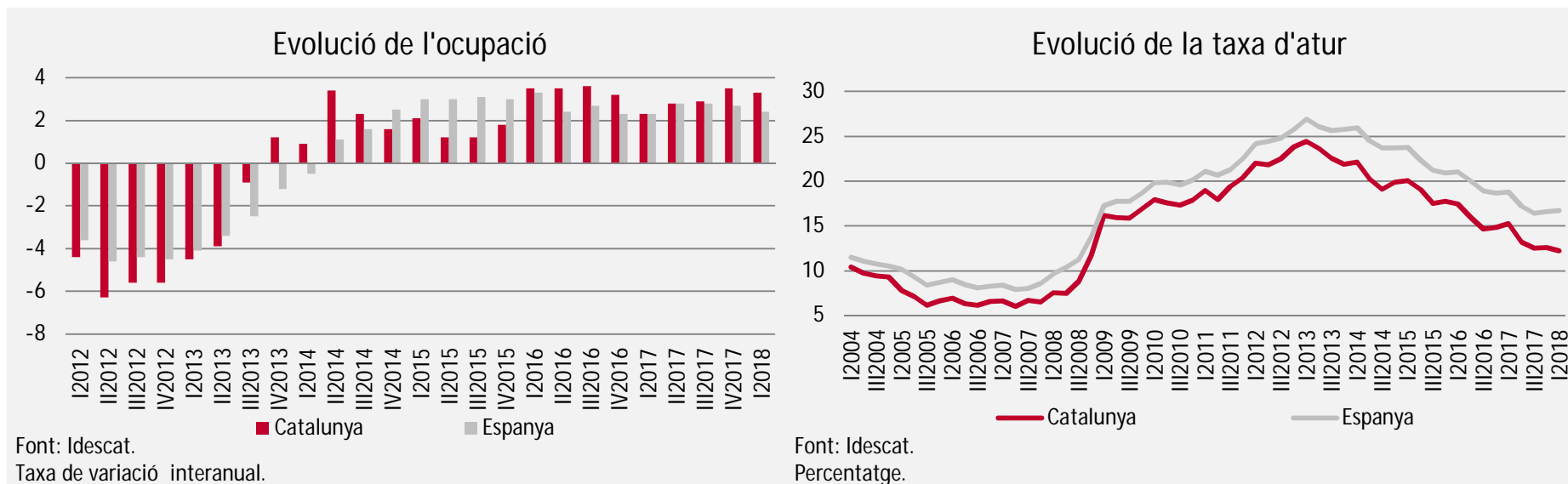
Mercat del treball

- Afiliació i atur registrat:
 - L'afiliació total a Catalunya va augmentar un 3,0% interanual al maig, la qual cosa implica 97.554 afiliats més en els últims 12 mesos.
 - A Espanya, la pujada va ser similar, amb un increment de l'afiliació del 3,1%, és a dir, 570.254 afiliats més respecte a igual mes de l'any anterior.
 - La xifra d'afiliació total actualment ascendeix a 3.393.908 i 18.915.668 persones a Catalunya i Espanya, respectivament.
 - L'atur registrat es va contreure, amb una reducció de 6,9% anual a Catalunya en el mes de maig, mentre que a Espanya la disminució va ser del 6,0%.
 - El nombre d'aturats registrats a Catalunya va totalitzar 385.568 persones i a Espanya 3.252.130.

Mercat del treball

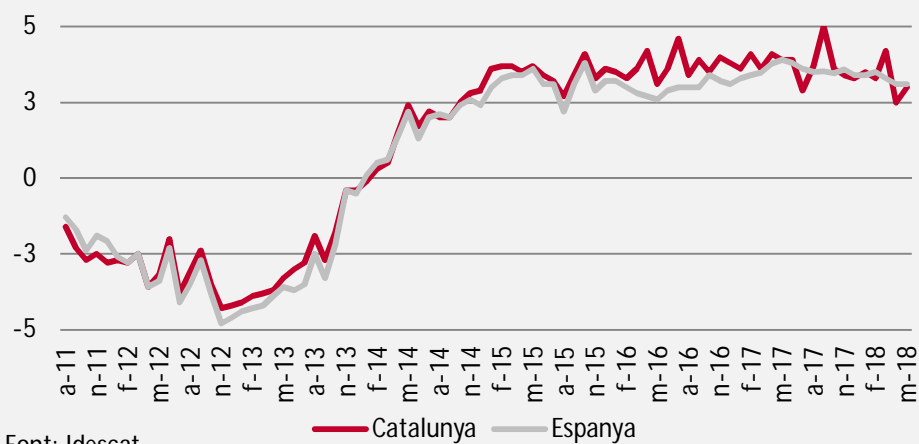
- EPA del primer trimestre 2018:
 - En el conjunt d'Espanya, la creació d'ocupació anual es va donar tant en el sector privat com en el públic. Al seu torn, el nombre d'assalariats va créixer en 451.500, dels quals 278.500 van ser indefinits.
 - El nombre d'aturats, des del quart al primer trimestre, va pujar a Espanya (29.400) –encara que en termes desestacionalitzats va baixar un 3,0%–, mentre que a Catalunya va descendir (20.600).
 - La xifra de desocupats totals se situa en 3.766.700 i 479.200, respectivament.
 - El ritme de caiguda interanual de l'atur es manté fort: a Catalunya la reducció va ser del 20,5%, mentre que en el conjunt d'Espanya l'atur va baixar un 10,8%.
 - La taxa d'atur es va situar en el 12,2% per a Catalunya i en el 16,7% per a Espanya.

Mercat del treball

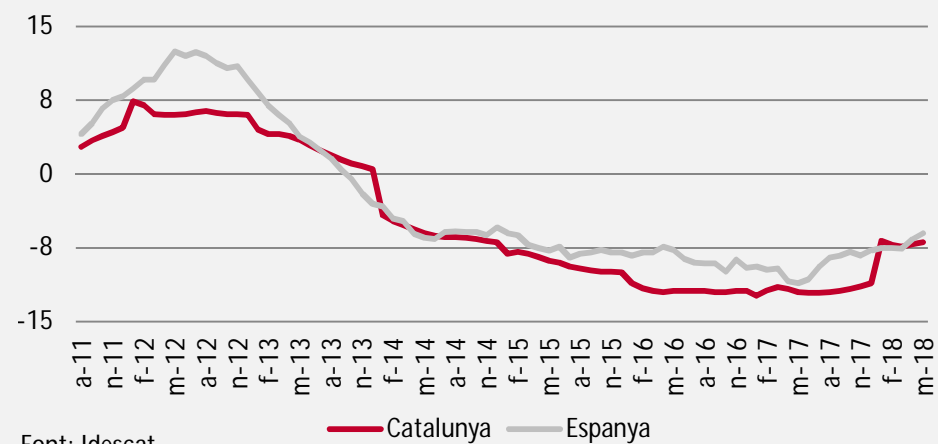
Mercat del treball

Evolució de l'afiliació

Font: Idescat.
Taxa de variació interanual.

Evolució de l'atur registrat

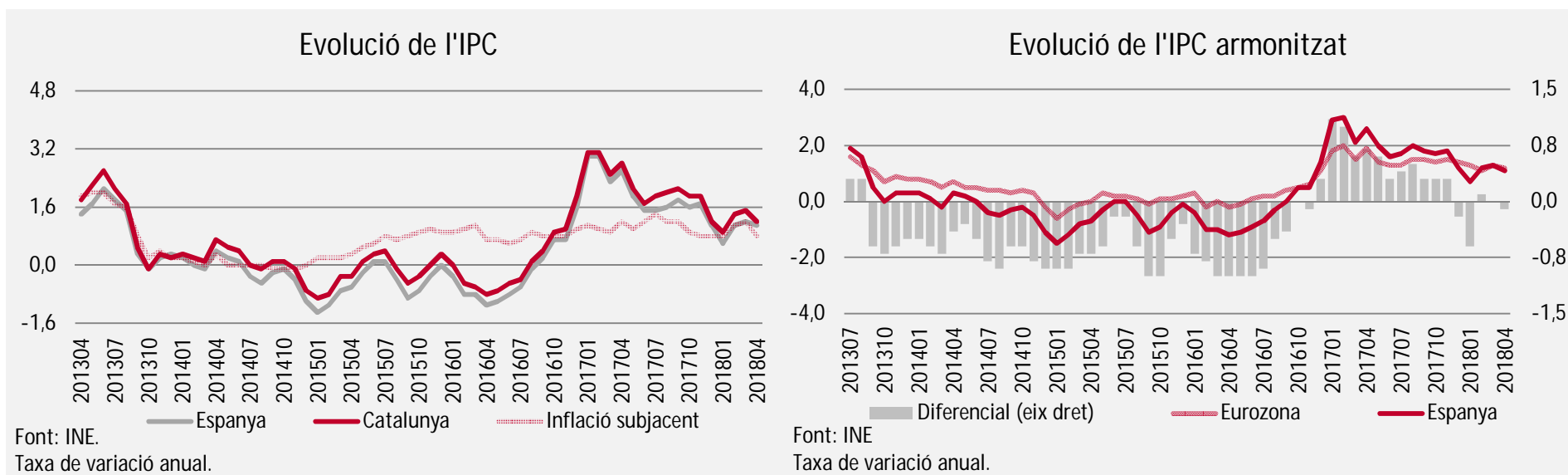

Font: Idescat.
Taxa de variació interanual.

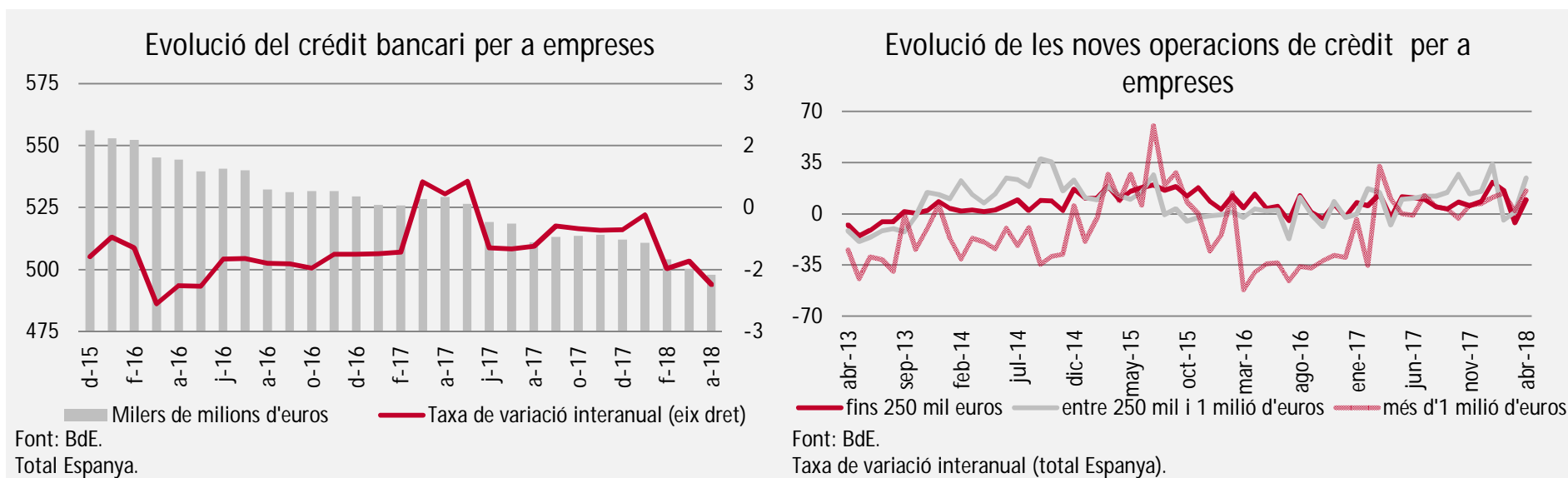
Preus i finançament

- La inflació es modera lleugerament a l'abril (efecte Setmana Santa) ja que l'IPC general baixa una desena fins a l'1,1%, a Espanya. Per la seva banda, a Catalunya, la inflació va ser de l'1,2%, tres desenes menys que el mes anterior.
- No obstant això, les dades d'avanç per al mes de maig indiquen un fort repunt de la inflació, aconseguint el 2,0%, principalment per l'augment dels preus dels carburants enfront del descens de l'any passat.
- De cara als propers mesos s'espera que la inflació general augmenti com a conseqüència de l'efecte de l'increment del preu del petroli i de la depreciació de l'euro.

Preus i finançament

Preus i finançament

Sector públic

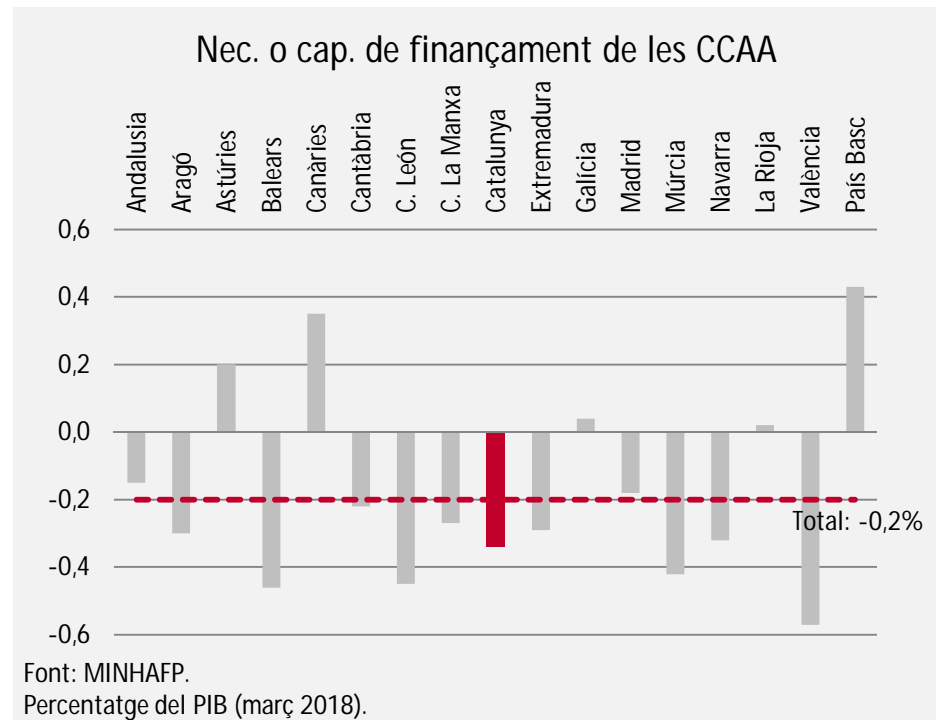
- El 2017 va tancar amb un dèficit públic del 3,1% del PIB, la qual cosa implica el compliment de l'objectiu d'estabilitat fixat per a aquest any. Això va ser possible gràcies a l'impuls de l'activitat econòmica que ha propiciat un fort dinamisme en la recaptació.
- Segons les dades d'execució pressupostària dels primers mesos d'aquest any, en el primer trimestre de 2018 el dèficit consolidat va ser de 0,4% del PIB, la qual cosa implica una reducció del 22,1% respecte a igual període de l'any anterior.
- Aquesta millora es deu a l'increment en els ingressos (+5,8%) que ha compensat l'expansió de la despesa (+4,1%), excepte el pagament d'interessos que s'ha reduït un 4,0%.
- El conjunt de les AAPP va registrar una necessitat de finançament acumulat fins al mes de març de 4.715 milions d'euros, però descomptant els interessos s'observa un superàvit primari de 2.036 milions d'euros (+0,2% del PIB).
- És important destacar que per aconseguir l'objectiu de saldo pressupostari pel 2018 (-2,2% del PIB) serà necessari mantenir la despesa pública contingut malgrat la bona marxa de l'economia, ja que l'escenari econòmic es presenta amb majors incerteses i riscos que posen en dubte la consecució de l'objectiu dèficit establert, però tan rellevant de complir donat l'elevat nivell d'endeutament públic de l'economia espanyola.
- Tenint en compte el sector de l'Administració, la caiguda del dèficit consolidat obeeix pràcticament a la millora del saldo de l'Administració Regional i a l'increment dels Fons de la Seguretat Social.

Sector públic

CAPACITAT (+) O NECESSITAT (-) DE FINANÇAMENT					
Acumulat a finals de març	Milions d'euros			% del PIB	
	2017	2018	%	2017	2018
Administració Central	-5.290	-5.191	-1,9	-0,45	-0,43
Estat	-5.207	-4.219	-19,0	-0,45	-0,35
Organismes de l'Administració Central	-83	-972		-0,01	-0,08
Administració Regional	-2.283	-1.507	-34,0	-0,20	-0,12
Fons de la Seguretat Social	1.524	1.983	30,1	0,13	0,16
Sistema de Seguretat Social	1.292	1.380	6,8	0,11	0,11
SPEE	213	543	154,9	0,02	0,04
FOGASA	19	60	215,8	0,00	0,00
Consolidat	-6.049	-4.715	-22,1	-0,52	-0,39
Ajuda financera	-176	-62	-64,8	-0,02	-0,01
Consolidat sense ajuda financera	-5.873	-4.653	-20,8	-0,50	-0,38
PIB utilitzat	1.163.662	1.213.229			

Font: MINHAFP.

Sector públic

Sector públic

OPERACIONS NO FINANCERES DE CATALUNYA					
	Milions d'euros			% del PIB	
	2017	2018	%	2017	2018
Acumulat a finals de març					
Recursos no financers	6.372	6.478	1,7	2,86	2,78
Impostos	2.786	2.856	2,5	1,25	1,23
Impostos sobre la producció i les importacions	633	637	0,6	0,28	0,27
Impostos corrents sobre la renda, patrimoni, etc.	2.044	2.110	3,2	0,92	0,91
Impostos sobre el capital	109	109	-	0,05	0,05
Cotitzacions socials	5	4	-20,0	0,00	0,00
Transferències entre AAPP	2.772	2.846	2,7	1,24	1,22
Resta de recursos	809	772	-4,6	0,36	0,33
Despeses no financeres	6.776	7.276	7,4	3,04	3,13
Consums intermedis	1.285	1.257	-2,2	0,58	0,54
Remuneració d'assalariats	2.549	2.666	4,6	1,14	1,15
Interessos	294	292	-0,7	0,13	0,13
Subvencionis	112	142	26,8	0,05	0,06
Prestacions socials diferents de les tr. en espècie	143	167	16,8	0,06	0,07
Transferències socials en espècie	1.335	1.438	7,7	0,60	0,62
Formació bruta de capital fix	486	473	-2,7	0,22	0,20
Transferències entre AAPP	467	641	37,3	0,21	0,28
Resta de despeses	105	200	90,5	0,05	0,09
Capacitat (+) o Necessitat (-) de finançament	-404	-798	97,5	-0,18	-0,34
PIB utilitzat	223.139	232.644			

Font: MINHAFP.

Sector exterior

- Les exportacions de béns en del primer trimestre de 2018 van ascendir a 71.024,7 milions d'euros en el conjunt d'Espanya, la qual cosa representa un augment d'1,8% respecte a igual període de l'any anterior.
- Les importacions van créixer un 1,3%, aconseguint els 77.958,0 milions d'euros.
- La taxa de cobertura va ascendir al 91,1%, en comparació del nivell de 90,6% del 2017.
- El saldo comercial deficitari va ser de 6.933,4 milions d'euros, un 3,7% superior al del primer trimestre de 2017. El dèficit energètic va baixar un 6,0%, mentre que el saldo no energètic, va presentar un balanç negatiu de 551,0 milions d'euros, superior al dèficit de 411,3 milions d'euros del primer trimestre de l'any anterior.
- En comparació d'altres països, les exportacions de totes les principals economies europees van créixer, a major ritme que les espanyoles, no així de les catalanes que creixen igual que la mitjana de la zona euro.

Sector exterior

- Les vendes a l'exterior catalanes van pujar un 3,3% -per sobre de la mitjana espanyola- aconseguint un valor de 18.236,2 milions d'euros, és a dir un 25,7% del total. En termes de contribució, les exportacions catalanes van representar 0,8 punts percentuals del creixement total de les exportacions espanyoles.
- Les importacions van pujar a un ritme, un 4,2%, aconseguint els 22.413,5 milions d'euros, equivalent a un 28,8% del total.
- Com a conseqüència, la balança comercial va registrar un dèficit de 4.177,4 milions d'euros i la taxa de cobertura es va situar en el 81,4%.

Sector exterior

BALANÇA DE PAGAMENTS						
Milers de milions d'euros	T12017			T12018		
	Ingressos	Pagaments	Saldos	Ingressos	Pagaments	Saldos
Compte corrent:	110,8	111,3	-0,5	112,9	112,9	0,0
Balança comercial i de serveis	95,1	92,5	2,6	96,7	93,3	3,3
Turisme i viatges	10,1	3,6	6,5	10,9	4,1	6,8
Rendes	15,7	18,8	-3,1	16,2	19,5	-3,3
Compte de capital:	0,5	0,1	0,4	0,9	0,2	0,7
Comptes corrent i de capital:	111,2	111,4	-0,2	113,7	113,0	0,7
Compte financer:	-	-	-1,9	-	-	0,4
Exclòs Banc d'Espanya	-	-	41,4	-	-	3,5
Inversions directes	12,0	13,4	-1,4	10,1	10,9	-0,8
Errors i omissions:	-	-	-1,8	-	-	-0,3

Font: Banc d'Espanya.

Sector exterior

EXPORTACIONS PER SECTOR				
T12017	Espanya:		Catalunya:	
	Quota (%)	Variació anual (%)	Quota (%)	Variació anual (%)
Aliments	16,4	-3,2	12,3	-2,6
Productes energètics	6,7	12,1	4,2	-6,6
Matèries primeres	2,8	7,0	1,7	7,7
Semimanuf. no químiques	10,3	5,2	6,7	3,3
Productes químics	14,1	0,4	26,0	1,8
Béns d'equip	19,1	1,5	16,7	-1,1
Sector automòbil	17,4	0,6	18,5	18,4
Béns de consum durador	1,5	2,6	1,4	7,9
Manufactures de consum	10,3	4,5	11,9	2,4
Altres mercaderies	1,3	1,7	0,5	-6,2
Total	100	1,8	100	3,3

Font: MEIC.

Sector exterior

EXPORTACIONS PER DESTINACIÓ				
T12017	Espanya:		Catalunya:	
	Quota (%)	Variació anual (%)	Quota (%)	Variació anual (%)
Europa	73,0	2,1	73,6	4,7
Unió Europea	67,3	2,2	66,3	4,8
Zona Euro	52,8	2,7	53,5	4,6
França	15,3	2,0	16,2	3,8
Alemanya	11,7	5,3	11,6	5,6
Itàlia	8,1	-3,8	8,8	1,1
Resto UE	14,5	0,4	12,9	5,5
Regne Unit	7,0	-4,5	6,0	2,5
Resto Europa	5,7	1,4	7,3	3,9
Amèrica del Nord	4,8	-1,6	3,8	-6,8
EUA	4,3	-1,0	3,5	-4,5
Amèrica Llatina	5,1	1,1	5,6	6,9
Brasil	0,8	-2,1	0,8	26,2
Àsia	8,8	-5,4	9,3	-11,4
Xina	2,2	2,3	2,0	-8,6
Japó	0,9	-1,2	1,1	0,0
Orient Mitjà	2,9	-5,8	3,1	-19,8
Àfrica	6,2	6,2	6,0	8,0
Marroc	3,0	12,0	2,1	7,6
Oceania	0,7	15,5	0,5	4,4
Total	100	1,8	100	3,3

Font: MEIC.

Salvador Guillermo

Director Departament d'Economía

Karina Azar

Tècnica Departament d'Economía

Via Laietana, 32 · 08003 Barcelona

T. 934 841 278 · F. 934 841 230

sguillermo@foment.com - kazar@foment.com

www.foment.com